

Elektronizace výkonu spisové služby

Setkání tajemníků obcí Plzeňského kraje

Krajský úřad Plzeňského kraje 26. 5. 2022

Mgr. Miroslav Eisenhammer, Ph.D., Státní oblastní archiv v Plzni

Program dnešního setkání

- Novelizace předpisů o spisové službě – zákon, vyhláška
- Novinky – povinná ESSS od 1. 1. 2026 pro všechny původce
- Akreditace systémů ESSS
- Vstupní konverze dokumentů – změna v uchování předloh
- Správná podoba dokumentu pro odeslání a uložení ve spisovně
- Další drobné změny
- Kde hledat informace

Základní předpisy – archivní zákon

- **Zákon č. 499/2004 Sb.**, o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, v platném znění – mnoho novelizací, **aktualizované ÚZ k 14. 2. 2022 – Sagit č. 1480**, z roku 2017 (eIDAS – elektronické podepisování a časová razítka) 2019 (zpracování osobních údajů – jmenný rejstřík), plánuje se nový (probíhá příprava)
- **Novelizace zákonem tzv. DEPO** (zákon č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci – navazuje na zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby) (část 114, čl. CXXI je novela AZ) – zákon č. 89/2022 Sb. posun termínů účinnosti

Základní předpisy – vyhláška o spisové službě a Národní standard

- **Vyhláška č. 259/2012 Sb.**, o podrobnostech výkonu spisové služby – novelizována k 1. 1. 2015, novelizace v návaznosti na poslední změny AZ z let 2016 -2019 č. 85/2019 Sb., novela spojená s tzv. DEPO vyšla pod č. 504/2021 Sb.
- **Národní standard pro elektronické systémy spisové služby)** původní vydán v r. 2012, v r. 2017 novelizace vydána 4. 7. 2017 ve **Věstníku MV č. 56/2017**; návazně na DEPO se chystá úprava

V jaké podobě musí veřejnoprávní původce vykonávat spisovou službu?

- Dosud určoval § 63 odst. 3 AZ – veřejnoprávní původci uvedení v § 3 odst. 1 písm. a) až d), i), k) a m), **kraje** a hlavní město Praha vykonávají spisovou službu v elektronické podobě v elektronických systémech spisové služby. Veřejnoprávní původci uvedení v § 3 odst. 1 písm. e), g), h), **j) školy** a l) a **obce** vykonávají spisovou službu v elektronické podobě v elektronických systémech spisové služby nebo v listinné podobě = **byla možnost výběru**
- „Nebo“ neznamená „obojí zároveň“!!! ESSS je i pro analogové dokumenty!!!
- **Zákon DEPO podmínky radikálně mění** – změna §63 odst. 3 AZ zrušila možnost volby, **nově všichni veřejnoprávní původci včetně malých obcí apod. povinně ESSS** – lhůta zavedení pro původce do konce roku 2023 resp. 2024, po úpravě zákonem č. 89/2022 Sb. pro všechny veřejnoprávní původce do **31. 12. 2025**

Akreditace systémů spisových služeb

- Zákon nově zavádí pro dodavatele systémů ESSS povinnost akreditace
- Pravidla akreditace budou zveřejněna do 31. 1. 2023
- Akreditační autorita – MV nebo jím pověřená organizace
- Zahájení akreditací od 1. 7. 2023
- Platnost 2 roky, pak nutná nová akreditace, při legislativních změnách lhůta 1 rok na úpravu
- Pokud systém neprojde, možnost opakování akreditace – původce smí neakreditovaný systém provozovat 1 rok
- Od 1. 7. 2024 zákaz nabízení a dodávání neakreditovaných systémů ESSS (přestupek s pokutou do 1 mil. Kč)

Co tedy dělat?

- Pokud již systém ESSS provozuji, pokračovat v něm a počkat na výsledek atestu
- Nezavádět horečně systém ESSS, pokud ho obec dosud neměla
- Počkat na první atesty – bude jasnější, z jakých systémů lze vybírat
- Spolupráce s krajem – HESS Athena (?), hromadná výběrová řízení (?)

Vstupní konverze dokumentů – (ne)uchování předloh

- Změna vyhlášky o spisové službě §6 odst. 1, 2, nový odst. 3
- Vypuštěna ustanovení o době uchování předloh při autorizované konverzi nebo převodu podle §69a archivního zákona
- Souvisí s již delší dobu (od září 2016) platným ustanovením, že výstup z autorizované konverze má právní hodnotu originálu a výstup z převodu podle §69a AZ platnost ověřené kopie
- Kdo vede analogovou spisovku, nemusí již při konverzi datové zprávy do analogové podoby uchovávat konvertovanou datovou zprávu (dosud nejméně 3 roky)
- Kdo vede ESSS, může při vstupní autorizované konverzi předlohu ihned bez skartačního řízení zlikvidovat (dříve uchování nejméně 3 roky)
- Při vstupním převodu podle §69a AZ záleží, jak si původce napíše do spisového řádu
- §5 odst. 3 – i obálku možno autorizovaně konvertovat nebo převést spolu s dokumentem

Uchování dokumentu pro potřebu vlastní spisové služby (§16 odst. 3 vyhlášky)

- „Veřejnoprávní původce si zpravidla ponechává pro výkon spisové služby prvopis vyhotoveného dokumentu, popřípadě jeden ze stejnopisů vyhotoveného dokumentu. Veřejnoprávní původce vyhotoví dokument podle věty první v podobě, v jaké vykonává spisovou službu, ledaže povaha dokumentu takové vyhotovení vylučuje.“
- Tj. pokud vedeme ESSS, tak primárně ponechat elektronický originál, bez ohledu na to, že byla případně odesílána i analogová podoba

Správná podoba elektronického dokumentu (§16 odst. 5 vyhlášky)

- Nové ustanovení vyhlášky – statický textový dokument nebo statický kombinovaný textový a obrazový dokument v digitální podobě vyhotovovaný původcem musí obsahovat strojově čitelný text (textovou vrstvu)
- S tím obecně souvisí vytváření elektronických dokumentů ve správné podobě – neposílat prosté skeny podepsaného papíru, ale skutečné elektronicky vytvořené dokumenty

Další drobné změny

- Transakční protokol zahrnut do přílohy č. 2 AZ – vždy nabízet k výběru za archiválie
- Úprava ustanovení o rejstřících (§64 odst. 5 AZ) – „...nebo osobě, jíž se dokument týká a u níž určený původce shledal potřebu jejího vedení ve jmenném rejstříku“; výmaz údajů do tří let po odevzdání spisů do archivu nebo jejich zničení
- Zrovnoprávnění spisu s dokumentem (§ 26a vyhlášky)

Kde hledat informace

- Web Státního oblastního archivu v Plzni - www.soaplzen.cz – část Pro veřejnost – Spisová služba – proběhla aktualizace na jaře 2022 – odtud i odkazy na web Národního archivu a na základní legislativu
- Web Národního archivu www.nacr.cz – část Pro veřejnost – odkazy Spisová služba v otázkách a odpovědích, Informační list Národního archivu pro otázky elektronických dokumentů a elektronické spisové služby (č. 10 z jara 2022 je komentářem k posledním změnám v archivní legislativě)
- Web Ministerstva vnitra – www.mvcr.cz – část O nás - Archivnictví a spisová služba - Metodiky

Děkuji za pozornost

- A vznášejte své dotazy – co budeme vědět, zodpovíme, co nebudeme vědět, zjistíme odpovědi na povolanějších místech.

www.mvcr.cz

www.nacr.cz

www.soaplzen.cz

eisenhammer@soaplzen.cz